

Svratište "Gradu Rieci" ili "Hotel Fiume"

"Mada je u Karlovcu bilo sve u velikom poslu, imali su Karlovčani dovoljno vremena i za zabave, i za pijanke, i za šalu i smijeh, jer su tomu bili od vjkada vični. Ni u jednom gradu u Hrvatskoj nije se tako veselo živjelo kano u Karlovcu. Svaka je gostiona i svaka krčma imala svoje stalno društvo, a članovi su bili točni i vjerni svojim običajima i tek velika kakova zgoda da bi kojeg od njih zadržala kod kuće."

Milan Kovačević, "Zlotvor", Hrvatska prosvjeta, br. 3 (1914.), str. 126

Reprezentativno svratište "Gradu Rieci" na križanju Riječke i Senjske ceste imalo je također svoju stalnu i vjernu gradsku klijentelu, ali je prvenstveno služilo kao prenoćište poslovnim ljudima i vanjskim posjetiteljima.

Ovu krasnu kuću s tri pročelja sagradio je 1858. godine Josip Kovačić i u njoj otvorio svratište. Sve do izgradnje hotela "Central" (1894.) u njemu su odsjedali brojni ugledni gosti: hrvatski banovi Josip Šokčević, Ladislav Pejačević, Khuen Hedervary; Eugen Kvaternik pred Rakovačku bunu; a 1894. i nadvojvoda Josip, pri obilasku gradilišta nove domobranske vojarne.

Poslije smrti Josipa Kovačića pravo vlasništva prešlo je na njegovu suprugu Dragojlu, a potom na sina im Ivana koji 1902. prodaje zgradu modrušpotočkom vlastelinu Matiji pl. Sladoviću.

Poznatiji zakupnici svratišta "Grad Rieka" bili su Ivan Vogler, hotelijer Ljudevit Schroif, a od 1. siječnja 1908. preuzima ga Radivoj H. Hafner koji objavljuje da će "svratište imati povećanu i novouređenu restauraciju, točit će se izvrsno i uvijek svježije pivo i najbolja hrvatska naravna vina, a svjež i tečan zajutak koštati će 12 novčića. Subotom će u hotelu svirati vojnički koncert domaće glazbe 98 pješačke pukovnije".

Hafner je zaista znao privući goste, bio je majstor za reklamu, priređivao brojne zabave i razne atrakcije, a 1915. godine naručio je za svoj hotel reklamni "cimer" kod slikara Pjera Križanića i Vilka Gecana koji su u Karlovcu služili vojsku. Za uređenje terase ispred svratišta angažirao je stolara Kubičeka i gradskog vrtlara Josipa Kopřivu. Pred svratištem je stajao i omnibus s konjskom zapregom koji je hotelske goste čekao kod svakog vlaka i vraćao na željeznički kobdvor.

Radivoj Hafner osobito se istaknuo svojim dobročinstvima tijekom Prvog svjetskog rata. U listopadu 1914. "darovao je c. i kr. pričuvnoj bolnici u Karlovcu jedna kola za spasavanje (Ambulanz-Wagen)", a usto "stavio [...] navedenoj bolnici na raspolaganje još jednu kočiju i jedan par konja".

Hafnerov odlazak iz Karlovca, negdje pred kraj rata, poklopio se s promjenom vlasnika zgrade. Sladovićevi su, naime, 1917. godine kuću prodali Dragici Weiss. Svratište "Gradu Rijeci" od 1919. godine preuzima Stjepan Konfic.

Radivoj Hermann Hafner (9. 5. 1874. – Zagreb, 14. 9. 1945.) bogati trgovac i veleposjednik iz Zagreba, bio je strastveni ljubitelj konja, osobito američkih kasača. Uzgajao ih je na svojoj ergeli

u Kerestincu, a u Beču, tadašnjem srednjoeuropskom središtu kasačkog športa, držao je poznatu i jaku trkaću štalu. Bio je član Bečkog kasačkog društva od 1916. godine. Hafnerovi konji trčali su na svim značajnijim utrkaama a njegova grla osvajala su 1918. i 1922. Austrijski kasački derby. Zanimljivo je da je Hafner 1917. godine od nasljednika Dragana Vranyczanyja kupio palaču na zagrebačkom Zrinjercu 19 (danas je tu Hrvatski arheološki muzej) i uvelike je preuređio. Prizemlje je obložio mramorom i postavio liftove na stočnoj strana zgrade. Na zapadnoj strani, prema današnjoj Gajevoj ulici, postavio je ogradu i ulazna vrata sa svojim inicijalima a u dvorištu uredio staje u kojima je držao svoje američke kasače.

U Zagrebu je osobno sudjelovao na natjecanjima što se vidi iz programa trke održavane tijekom Prvog svjetskog rata. Njegov četveropreg crnih kasača proglašen je najljepšim, a ostala su grla zabilježila sjajne rezultate.

Obitelj Hafner smatra se utemeljiteljem uzgoja američkog kasača na ovim prostorima. Osim Radivoja, kasačkim športom bavio se i njegov brat Max (imao je ergelu u Rugvici, osvajao Austrijski derby 1919. i 1920. godine) a sinovi Radivoja Hafnera, Dragutin i Oskar, nastavili su obiteljsku tradiciju.

Izvori:

Iličić, Emilio; Mirnik, Ivan. Povijest palače Arheološkog muzeja u vremenu od njegove izgradnje do 1954. godine / Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu XLI (2008), sv. 3, str. 343-376

Karlovac : [album]. Zagreb : Naklada Emil Merkić

Narodni glas br. 23, 5. 6. 1912.

Sloga br. 42, 25. 10. 1914.

www.kafotka.net/6053